

## 3<sup>η</sup> Εργαστηριακή Άσκηση στο μάθημα Συστήματα Αναμονής

Λεωνίδας Αβδελάς | ΑΜ: 03113182

### Προσομοίωση συστήματος M/M/1/10

Σχεδιάσαμε και υλοποιήσαμε την προσομοίωση του συστήματος σε Octave. Σχεδιαστικά βασιστήκαμε στον κώδικα που μας δόθηκε από το εργαστήριο. Η αλλαγή που κάναμε ήταν ότι μετά τις 10 καταστάσεις, ουσιαστικά θεωρούσαμε ότι το  $\lambda = 0$  και άρα δεν υπήρχε πιθανότητα για περαιτέρω μετάβαση.

(1)

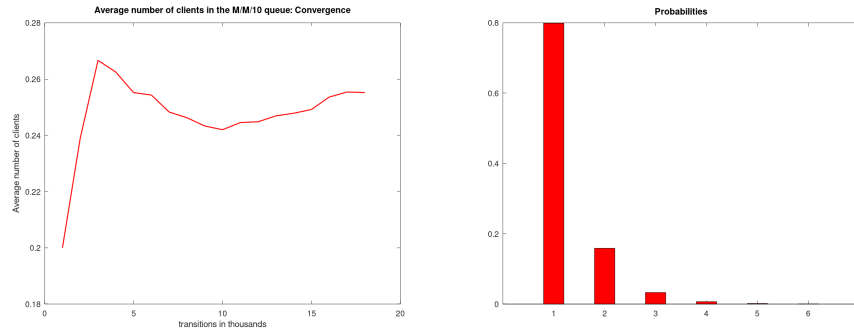
Εξετάσαμε τα αποτελέσματα για τα πρώτα 30 βήματα της προσομοίωσης και εξακριβώσαμε ότι όντως δούλευε με τον αναμενόμενο τρόπο.

(2)

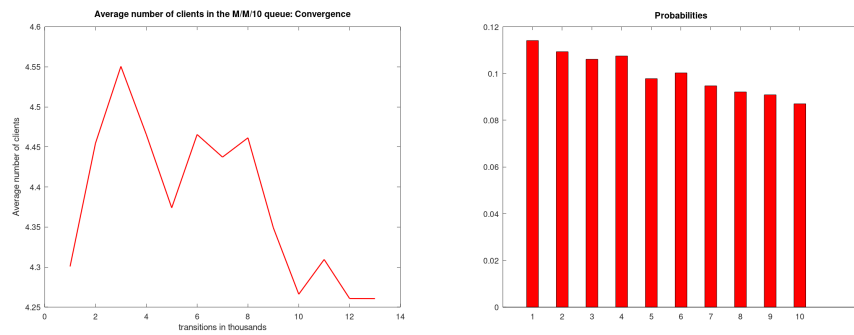
Στο Σχήμα 1, βλέπουμε τα αποτελέσματα της προσομοίωσης για  $\lambda = 1$ . Στο Σχήμα 2, βλέπουμε τα αποτελέσματα της προσομοίωσης για  $\lambda = 5$ . Στο Σχήμα 3, βλέπουμε τα αποτελέσματα της προσομοίωσης για  $\lambda = 10$ . Όλες οι προσομοιώσεις έχουν την ίδια σειρά ψευδό-τυχαίων αριθμών. Όπως βλέπουμε, για  $\lambda = 10$ , το σύστημα βρίσκεται πάντα στην κατάσταση 10, δηλαδή είναι γεμάτο, οπότε δεν μπορεί να υπάρξει άλλη άφιξη. Για  $\lambda = 5$ , έχουμε ισορροπία στο σύστημα, και μικρότερη πιθανότητα απόρριψης.

(3)

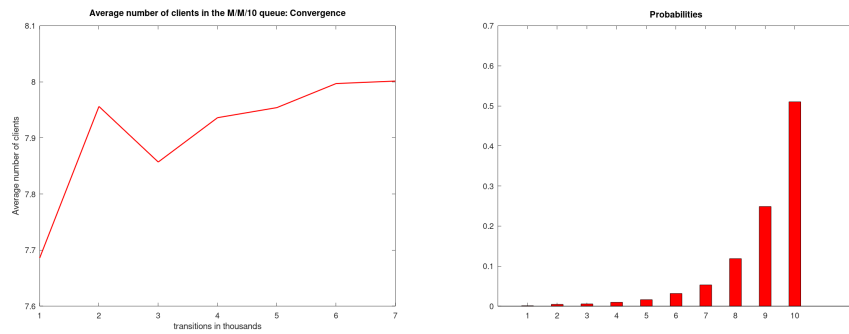
Η ταχύτητα σύγκλισης φαίνεται να μικραίνει όσο μεγαλώνει το  $\lambda$ . Παρόλα αυτά βλέπουμε ότι το διάστημα στο οποίο κινείται ο μέσος αριθμός πελατών, μεγαλώνει



Σχήμα 1: Προσομοίωση για  $\lambda = 1$



Σχήμα 2: Προσομοίωση για  $\lambda = 5$



Σχήμα 3: Προσομοίωση για  $\lambda = 10$

όσο μεγαλώνει το  $\lambda$ .

Έτσι, για  $\lambda = 1$ , μετά τις πρώτες 5000 μεταβάσεις, οι τιμές φαίνονται αρκετά σταθερές. Για  $\lambda = 5$ , το σημείο αυτό είναι μετά από 8000 μεταβάσεις. Για  $\lambda = 10$ , μετά από περίπου 6000 μεταβάσεις. Έτσι συνολικά, μετά από περίπου 6000 θα έχουμε φτάσει στην σταθερή κατάσταση.

(4)

Η αλλαγή θα ήταν αρκετά εύκολη, αφού απλά θα ορίζαμε το  $\mu$  ως συνάρτηση της τρέχουσας κατάστασης σε κάθε μετάβαση. Επίσης το threshold θα έπρεπε να υπολογίζεται από την αρχή κάθε φορά.

## Παράρτημα: Κώδικας Octave

```
1 function [arrivals, P, P_block, mean_cl_time, mean_wait_time] = ...
2   finite_storage (lambda, debugging, seed, variable_mu)
3 % M/M/1/10 simulation. We will find the probabilities of the first states.
4 % Note: Due to ergodicity, every state has a probability >0.
5
6   if seed
7     rand("seed", 1);
8   endif
9   % to measure the total number of arrivals
10  total_arrivals = 0;
11
12  % holds the current state of the system
13  current_state = 0;
14
15  % will help in the convergence test
16  previous_mean_clients = 0;
17  index = 0;
18
19  mu = 5;
20
21  % the threshold used to calculate probabilities
22  threshold = lambda/(lambda + mu);
23
24  % holds the transitions of the simulation in transitions steps
25  transitions = 0;
26
27  while transitions >= 0
28    % one more transitions step
29    transitions = transitions + 1;
30
31    if variable_mu
32      mu = 1 * (current_state + 1);
33      threshold = lambda/(lambda + mu);
34    endif
35
36    if debugging
37      disp('%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%')
38      printf('Iteration number: %d.\n', transitions);
39      printf('Current state is %d.\n', current_state);
40      printf('Total number of arrivals is %d.\n', total_arrivals);
```

```

41     P = 0;
42     to_plot = 0;
43     P_block = 0;
44 endif
45
46 % check for convergence every 1000 transitions steps
47 if mod(transitions,1000) == 0
48     index = index + 1;
49     for i=1:length(arrivals)
50         % calculate the probability of every state in the system
51         P(i) = arrivals(i)/total_arrivals;
52
53     endfor
54     P_block = P(length(arrivals)) * lambda;
55
56 % calculate the mean number of clients in the system
57 mean_clients = 0;
58 for i=1:length(arrivals)
59     mean_clients = mean_clients + (i-1).*P(i);
60 endfor
61
62 mean_wait_time(index) = mean_clients./(lambda*(1-P(length(arrivals))));
63 mean_cl_time(index) = mean_clients;
64
65 % convergence test
66 if abs(mean_clients - previous_mean_clients)...
67     < 0.001 * previous_mean_clients || transitions > 1000000
68     break;
69 endif
70
71 previous_mean_clients = mean_clients;
72
73 endif
74
75 % generate a random number (Uniform distribution)
76 random_number = rand(1, seed);
77
78 % arrival
79 if (current_state == 0 || random_number < threshold) && (current_state <
80 10)
81     total_arrivals = total_arrivals + 1;
82
83     if debugging
84         printf('We have an arrival.\n')
85     endif
86
87     try
88         % to catch the exception if variable arrivals(i) is undefined.
89         % Required only for systems with finite capacity.
90         % increase the number of arrivals in the current state
91         if current_state == 10
92             continue
93         else
94             arrivals(current_state + 1) = arrivals(current_state + 1) + 1;
95             current_state = current_state + 1;
96         endif
97     catch
98         arrivals(current_state + 1) = 1;
99         current_state = current_state + 1;
100     end
101 else
102     % departure
103     if debugging
104         printf('We have a departure.\n');
105     endif
106
107     if current_state != 0 % no departure from an empty system
108         current_state = current_state - 1;

```

```

108         endif
109     endif
110
111     if (debugging == true) && (transitions > 30)
112         break
113     endif
114 endwhile
115 endfunction

1 clc;
2 clear all;
3 close all;
4
5 [arrivals, P, P_block, to_plot, mean_wait_time] = ...
6     finite_storage(5, false, true, true);
7
8 for i=1:length(arrivals)
9     display(P(i));
10 endfor
11
12 figure(1);
13 plot(to_plot,"r","linewidth",1.3);
14 title("Average number of clients in the M/M/10 queue: Convergence");
15 xlabel("transitions in thousands");
16 ylabel("Average number of clients");
17
18 figure(2);
19 bar(P,'r',0.4);
20 title("Probabilities")
21
22 figure(3);
23 plot(mean_wait_time,"r","linewidth",1.3);
24 title("Average waiting time of clients in the M/M/10 queue: Convergence");
25 xlabel("transitions in thousands");
26 ylabel("Average wait time of clients");
27
28
29 disp('Sum of all probabilities is:')
30 disp(sum(P))

```